

наша Ніва

ПЕРШАЯ БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходдзіць штотыднёва, у чацьвергі. № 771819 161008

Місія кардынала Бэртонэ

Вялікае збліжэнне беларускіх уладаў з Ватыканам.

Старонка 3

Ложак і аральны сэкс

прапануе пасажырам бізнес-класы авіякампанія «Раянэйр». Да чаго дайшоў прагрэс...

Старонка 6

Русальле

Фатографы «НН» працягваюць падарожкі ў глуши, дзе захавалася тое, чаго больш нідзе не захавалася.

Старонка 8

У НУМАРЫ**Эўра-2008**

вачыма нашага сучыненняніка. З Базэлю піша спэцыяліст-кампьютарнік, двухразовы пераможца Кубку Яндэксу Ігар Маханёк, які цяпер працуе ў кампаніі Google у Швайцарыі.

Старонка 9.

«Ітэра» забудуе сталіцу Беларусі безь беларуса

Пабудова «Менск-Сіці» мае каштаваць \$4,8 млрд.

Старонка 6.

Харонім «Белая Русь»

Гісторык Алесь Белы абараніў у Літве дысэртацию, якую яму зарэзала ў Беларусі.

Старонка 10.

Прагулка па парку з праукорам

20 гадоў таму была адкрыта праўда пра Курапаты. Тады ж выйшлі на яву іншыя страшныя факты. Моманты гісторыі — старонка 12.

У Беластоцкім універсітэце зынкне катэдра беларускай культуры

На мінулым тыдні яе кіраўнік, прафэсар Яўген Міранович, абвясціў супрацоўнікам, што яна будзе расфармавана.

Старонка 10.

Будслаў: што, дзе, калі

1 ліпеня паломнікі з усіх краін збіяруцца на найвялікшы хрысьціянскі фест.

Старонка 15.

Параляч волі

Два гады пазбаўлення волі ўмоўна з выпрабавальным тэрмінам у трох гады для двух супрацоўнікаў ДАІ — вынік эпахальнага працэсу па справе «Жывога шчыту» ў Менску. Вялікі рэпартаж Алесі Кудрыцкага.

ЮЛЯ ДАДЫКЕВІЧ

Працэс назіраныя пайшоў

Літаральная на наступны дзень пасыяла прось-канфэрэнцыя, дзе працтаванікі праства-бараончых арганізацый краіны заявілі пра супольны маніторынг парламэнцікіх выбараў, да якіх выйшлі падаткавікі. Загады Міністэрства па падатках і зборах пра неабходнасць падаць дэкларацыі аб прыбытках і майём атрымліві кіраўнікі і актыўністы ўсіх буйных праства-бараончых арганізацій, а таксама іхнія сваі.

Цягам апошніх дзесяці дзён лісты з падатковай інспекцыі атрымлілі старшы-

ня Беларускага Хэльсынскага камітэту Алег Гулак, першы старшыня арганізацыі Тайцна Протка, віцэ-прэзыдэнт Міжнароднай фэдэрэцыі прававой чалавека Алесь Бялынікі, супрацоўнік БХК Зыміцер Маркушэўскі, праваабаронца Валянцін Стэфановіч, а таксама іхнія родныя.

Характэрна, што ўціск на праваабаронцаў начаўся ў тых самыя дні, калі Лукашэнкам быў падпісаны Указ №344 «Аб прызначэнні выбараў у Палату

прадстаўнікоў Напцыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання».

Паводле гэтага дакументу парламэнцкія выбары ў краіне пройдуть 28 верасня.

Правааборонца Валянцін Стэфановіч адзначае: «Усё гэта адбываецца на фоне выдомых рэпартажаў на БТ. На мой погляд, усё гэта робіцца для того, каб загадзіць дыскрэдытаць тых людзей, што збіраюцца маніторыць выбары».

Стэфановіч кажа, што атрымлілі лісты з Міністэрства, як добранаслухманныя грамадзяні, падаць дэкларацыі аб даходах і пяць чацвёртак адказу.

Зміцер Панкавец

«Праліўце прэсус!» — настойліва патрабавала адвакатка Вера Страмкоўская, сывідруючы сабе шлях працівоточы на ганку суду Менскага раёну, што на Лагойскім тракце. «Нельга, поўная запяць! — матлілі галовамі расчырванельны ад страсу ды задухі міліцыянты-ахоўнікі.

Прачуючы ў гэтым судзе, яны бачылі не адзін працэс, які пачынаўся падобным чынам — але то быў палітычны спрэв.

Этым разам, аднак, на лаве падсудных апынуліся людзі ў пагонах (хоць і апранутыя «па гражданды») — маэр Генадзь Дзарагакупец і старши

лейтэнант Аляксей Ліхтаровіч, супрацоўнік ДАІ Каstryчніцкага раёну століцы. Як съцвярджае аўтаваканчынне, гэта яны выставілі 2 сакавіка «жывы шчыт» з аутамабілем з пасажырамі на трасе Менск — Мікашавічы для таго, каб спыніць ашалелага ад гарэлкі Рамана Мінцока, які на сваім «Гольфі» іраўляўся ў бок стапіні на хуткасці каля 160 км/г. Хоць лінага палітычнага падтксту працэс ня меў, але градус увагі да яго быў відавочна высокім — прычым на толькі ў прэсе да інтэрнэт-форумах.

Старонка 4.

Пра што дыялёт?

Адбылося паседжанье падкамітэту па Беларусі Парламэнцкай асамблей Рады Еўропы. У Страсбургу выступілі Лябедзька і Красуцкі.

Першым тримаў слова спіца-
кладчык па Беларусі Андрэй Ры-
гоні. Ён прапанаваў да падпісан-
ня дэкларацыю з заклікам зын-
шчы цану візў для беларусаў.

Пасля яго слова меў дэпутат
палаты прадстаўнікоў Анатоль
Красуцкі. Ён назваў сутынью ў
адносінах Беларусі і ПАРЭ «не-
нормальнай». Беларускі бок
зрабіў некалькі кроакаў насущ-
тарач. «Шэраг асобаў, якім ПАРЭ
надавала асаўблівую ўагу,
вышлі на свабоду», — заяўіў
ён. Ён акцэнтаваў ўагу на экана-
мічных дасягненнях краіны.
Сказаў, што беспрацоў ў Бела-

рускі трымасцца на ўзроўні 1%, а
інвестыцыі ў сродкі вытвор-
часці вырасць на 27%. Што да
правову чалавека, то ён заклікаў
не дапусціць, каб гэтае «паничи-
це» стала «прадметам гандлю,

спэкуляцыі ў бараке за юладу».

Ён зывінаваў ПАРЭ ў тым,
што ад Беларусі патрабуюць вы-
канань крытэрыяў саброўства для
таго, каб распачаўся мінімальны
дыялёт.

У выпадку пачатку глыбейша-
га дыялёту, сказаў ён, ПАРЭ ат-
рымае надзеінага партнёра ў пы-
танні демакратызацыі — пары-
мэнт «зъ» ягоным 12-гадовым
досьведам», сказаў ён.

Ён падрабязна распісаў узы-
мленыя нормы пра саброў Цэнт-
равыбаркаму з дарадчым голас-
кам.

Ці будзе крытыка канструк-
тыўнай, будзе залежнасць не ад
нас, заяўіў Красуцкі.

Ён прапанаваў, каб, як у

1999—2003 гадах, ПАРЭ накіро-
ўвала запрашэнны палаце прад-
стаўнікоў, а яны прыяжджалі за
свой кошт. «Я ўжо не гавару пра
статус спэцыяльна запрошана-
га», — адзначыў ён. Супрацоўнік
пасольства Беларусі ў Францыі
Андрэй Сухарэнка ўважліва на-
яго паглядзеў.

Цікава, што Красуцкі ў кульо-
рах прызначаўся, што ён адбыў
свой апошні тэрмін у палаце
прадстаўнікоў.

За ім выступаў Лябедзька.

Свой выступ ён пачаў з Закону
пра СМІ. Чаму ён быў прыніты ў
сьпешным парадку? — запытаў
ся ён.

АДС прапанавала змены ў
Выбарчым кодэкс. Яны не былі
нават разгляданы. Кандыдаты
ня маюць доступу да СМІ, які могуць
нават сутракацца з выбар-
цамі, працягваў Лябедзька.

Рада Эўропы на месцы для ганд-
лю, папярэджваў ён. АДС трэба
ні 2, 3, 10 мандату, а свободны
СМІ ўключыне прадстаўнікоў
апазыцыі ў выбарчы камісіі, а
таксама магчымасці кантролю
назіральнікаў за падлікам гала-

соў.

Лябедзька падтрымаў узноў-
леныне інстытуту парламэнцкай
«тройкі», у якую ўваходзілі прад-
стаўнікі ПАРЭ і Эўрапарламэн-
ту.

Што да сяброў Цэнтравыбар-
каму з дарадчым голасам, то яны
ня будуць мець ніякага ўплыву
на прыніцця рашэнняў, зазна-
чыў лідер Аб'яднанай грама-
дзінскай партыі.

У спрочках выступілі таксама
Таціана Гацура з Хэльсынскага
камітэту і зноў Рыгоні. Апошні
нахаваў перавагу прадстаўніку
«Але пра што дыялёт? Што на-
можна чалавека садзіць за ўздел
у маніфэстациі? Што галасы на
выбарах трэба лічыць? Які дыя-
лёт можа быць вакол гэтых пы-
танніяў?» — на вытрымаў дэпутат
ад Вугоршчыны.

На тым і разышліся.

Анатоль Лябедзька яшчэ пера-
гаварыў з паслом Беларусі ў
Францыі Паўлюцкім. Як невыяз-
ному, яму, позуна, было пра што
спытвацца ў білога галоўнага па-
межніка краіны.

Мікола Бугай, Страсбург

СЪЦІСЛА

У пажарным парадку

Закон пра СМІ быў прыняты ў другім
чытанні ўсяго працэсу дэбаты пасля
першага. Хоць большасць
законапраектаў ляжала ў
нацыянальнім сходзе доўгія месяцы.
Тым не менш, кампанія пратэсту-
супраць гэтага антыдемакратычнага
акту пачынае даваць ёфект: ужо ў
другім чытанні дэбутыўныя выскочылі
у дурную норму пра
неабходнасць перарэгістрацыі СМІ
пры кожнай змене юрыдычнага
адреса, а таксама праграмаў

пазыцый.
У пажарным парадку

На съявота ніколі

Як стала вядома, устаноўчыя звяз-
дзіны маніфэсткага «Белая Русь»
чарговы раз перанесены. Цяпер
разглядаецца дата 25 кастрычніка.
Першапачатковы звязд з аднайменні
мусіў адбыцца яшчэ 17 траўня, але
быў перанесены з прычыны таго, што
«у рабочую групу па распрацоўцы
праграмы «Белай Русі» паступila
шмат канкрэтных і аргументаваных
прапанаваў па яе дынаміцы». Відиль,
аутары іцы «БР» выйшлі з фавору.

Легалізацыя прастытуціі немэтазгодная

Міністэр унутраных спраў
падкрэсліў, што неабходна захаваць
адказнасць за гэты від
правапарушэнняў. Легалізацыю
прастытуціі пропаноўвалі некаторыя
дэпутаты.

Гадзіна маўчання

Знак акцыі «Гадзіна маўчання» —
чорны квадрат — з'явіўся на сایтах
«Нашай Нівы», «Хартыі '97» і яшчэ
некалькіх дэяцтвіць інтарэст-рэсурсах
адрасаваных беларускай альгіторы. Гэта Беларуская асацыяцыя
журналістаў закінула ўсіх 25 чэрвяня
змісыць на сваіх інтарэст-рэсурсах
чорныя банеры ў знак пратэсту
супраць прыніцця Закону пра СМІ
у пажарным парадку ў другім
чытанні.

Збой у нацыянальной энэргасистеме

У выніку сіненінія аднаго з
генератараў на Навалукамскай
ДРОС і ланцутавага ёфекту, які гэта
вынікала, у некаторых раёнах
Беларусі адключана электраэнэргія.
Электрычнасць німа ў некаторых
населеных пунктах Віцебскай,
Берасцейскай, Гарадзенскай,
Менскай абласцей і некаторых
раёнах Менску.

8 стобальных вынікаў на белаве

Сталі вядомыя вынікі
цэнтралізаванай тэставаніі па
беларускай мове. Сёлета быў
пастаўлены свеасасабіўскі рэкорд —
100 балаў атрымалі ажно 8
абітурэнтаў. Летася такім вынікам
маглі пахвалицца толькі трое. Яшчэ
двоє атрымалі 99 балаў, 15 чалавек —
98. Уогуле, 50 і болей гэстых
балаў набралі каля 20% абітурэнтаў.

Партыя Мілошавіча выбраў саюз з дэмакратамі

Рэвалюцыя на сэрбскай палітычнай
стадзе: Сацыялістычная партыя
вырашыла ўйсці ў ўрадавую
кааліцыю не з альтызмоўнімі
Радыкаламі, а з праўдэралейскімі
дэмакратамі. Пра гэта 23 чэрвень
паведаміў лідер сацыялістаў Івіца
Дачич. Раней праваліўся пераможца Нікічам,
якія выступаюць за паграбленыя
сувязі з Расеяй, а не ЭС.

ЗП; МВ; СП

КАЗУСЫ

Купальле

Яшчэ матч не пачаўся, а судзьдзя ўжо бегае

24 чэрвень ў інтэрвію газэце «Комсомольская правда» Аляксандар Лукашэнка заявіў: «Мы хочам прадэмантраваць і Захаду, і Расеі, як траба праводзіць выбары. Мы іх зробім настолькі дэмакратычнымі, што вы пераканаецца ў рэальным выніку, каго сёньня падтрымлівае народ». Ён адзначыў, што ў Беларусі ўжо працуюць першыя міжнародныя наглядальнікі, і ніхто ія будзе перашкаджаць іхнай работе пры

ўмове, што яны ня будуць парушаць дэйнія ў Беларусі законы.

Вось такая яна, беларуская дэмакратыя. Выбарчая кампанія толькі старавала 24 чэрвень, у момант публікацыі інтэрвію, толькі ўказ аў выбарах падпісаны, а назіральнікі ўжо тут як тут, працуяць. Заўжды гатоўны, заўжды ў страт. Вось толькі хто яны, заўжды назіральнікі? З якога аддзелу?

Барыс
Тумар

МЫ САМІ

Просім усіх да аднаго

чытальчу «НН» даслаць у Палату прадстаўнікоў лісты пратэсту
супраць прыніцця Закону пра СМІ. Восіні мінулых гадоў і ана-
ліччыных разымаў кака, што такія кампаніі манецы вялікі сэнс.

Просіце можна ад руکі або выдруковаўчы з кампютара. Змест лісту можа быць адвольны. Абы толькі яны былі паважныя. Важна, каб прагучай ясны пратэст супраць прыніцтвовых момантаў за-
кону. Таму ў кожным лісце просім напісаць прыкладна кастунів: «Гратэстаем супраць прыніцця новага Закону пра СМІ ў бы-
лідзе, у якім ён прайшоў першое чытанне. Пратэстаем супраць цы-
цінічнага патрабавання перарэгістрацыі СМІ пасля прыніцця Закону і пры кожнай змене ягонынні адресу. Пратэстаем супраць «вядо-
місткіх функцый кантролю» за СМІ раённым пракурорам і Савету міністраў. Ня можа быць устойлівага развіцця краіны без сва-
домі СМІ, свабоды крэтыкі. Просім адклікаць Закон».

Лісты кіруйце на адрес: вул. Чырвонаармейская, 4.
220016 Менск. Савет Раёнаўскай Национальнай Сходы

люстра дзён

Місія кардынала Бэртонэ

Улады ўжылі новы прыём у палітыцы балянсаньня між Захадам і Расей. Яны зрабілі шырокі жэст на адреса Ватыкану.

Кіраўнік Беларусі запрасіў Папу Бэнэдыкта XVI наведаць Беларусь з візитам у любы зручны для яго час. Больш за тое, Беларусь і Касцёл будзе рыхтаваць да падпісання Пагадненне аб супрацоўніцтве. «Я ўпэўнены, што мітрапаліт Кандрусовіч будзе змагацца за незалежнасць і суверэнітэт нашай дзяржавы», — заявіў Лукашэнка.

Цігам минулага тыдня ў Беларусь з піцідзённымі візітам на запрашэнні ўраду знаходзіўся Дзяржаўны сакратар Ватыкану Тарчызé Бэртонэ. Гэта першы афіцыйны візит такога высокага чыноўніка Ватыкану ў Беларусь. Дзяржсакратар Святога Пасаду адправіўся прыкладна прэміністру ў сівецкіх дзяржавах, таму і ў Нацыянальным аэрапорце кардынала сустракала ганаровую варта.

Зрэштага, Бэртонэ ўжо наведаў Беларусь у 1997 г., але тады ён яшчэ не знаходзіўся на пасадзе Дзяржсакратара.

«Я вельмі рады гэтаму візиту, вельмі рады такому сардечнаму прыёму. Я прывёз пасланні Папы Бэнэдыкта XVI», — сказаў адразу па прыездзе Тарчызé Бэртонэ.

Натуральная, што найважнейшым пунктам праграмы кардынала была сустрэча з кіраўніком Беларусі, якая адбылася 20 чэрвеня. На сустрэчы з пасланнікам Касцёлу Лукашэнка адразу загаварыў пра палітыку. «Беларусь абсалютна ня супраць нармалізацый дачыненіяў ня толькі з Эў-

ропай, але і з ЗША, але мы нікому не дазволім умешваша ў свае ўнутраныя справы», — цытуе Лукашэнка агенцтва.

«Мы даўно супрацоўнічаем з Ватыканам, яшчэ з часоў Яна Паўла II, які вельмі любіў і паважаў Беларусь, гэта мne вядома. Калі ў выніку візиту Тарчызé Бэртонэ дачыненіні Беларусі з Еўропай палепшацца, то мы гэта будзем толькі вітаць», — сказаў А.Лукашэнка.

Сам Бэртонэ на прэс-канферэнцыі гаварыў амаль ва ўніон з А.Лукашэнкам. Кардынал заявіў пра непримынальнасць санкцый. «Санкціі супраць Кубы, супраць іншых краін, у тым ліку Беларусі, непримынальная, бо ад іх церпіц народ», — падкрэсліў Т.Бэртонэ.

Таксама Дзяржсакратар Ваты-

кану ўхваліў дзеісны ў Беларусі Закон аб свабодзе сумлення. «Гэта добры Закон, які адпостроеў неабходнасць абароні і павагі праву пісаць асноўных канфесій, традыцыйных для Беларусі».

Галоўнай сэнсаций сталі тое, што Аляксандар Лукашэнка запрасіў Папу Бэнэдыкта XVI наведаць Беларусь з візитам у любы зручны для яго час.

Цікава, што беларускія тэлеканалы зрабілі з візіту Тарчызé Бэртонэ галоўную навіну тыдня. Пры гэтым кожны каментатар імкнёў запытацца: калі ж адбудзеца гэты доўгачаканы візит Папы? Яшчэ ў 2001 годзе, калі Ян Павал II наведаў Украіну, рэпортары дзяржаўных СМІ быў зусім іншай.

Праўда, гаварыць пра нейкія

тэрміны візіту Бэнэдыкта XVI у Беларусь пакуль несвоечасова. Хаця Бэртонэ і кажа: «Я не могу вызначыць час, але мы будзем спадзівацца на візіт папы ў Беларусь».

Лукашэнка таксама падкрэсліў, што ў яго наладзіліся вельмі добрыя асабістыя стасункі з кіраўніцтвам Рымска-каталіцкай царквы ў Беларусі: «Я вітаў вяртанне Тадэуша Кандрусовіча, Архібіскупа Мітрапаліта Менска-Магілёўскага, на родную зямлю. Ён сапраўдны патрэбіў сваёй краіны і з разумнем стаўіцца да таго, праццаў, які адбываюцца ў Беларусі. Я ўпэўнены, што ён будзе змагацца за незалежнасць і суверэнітэт нашай дзяржавы, а дзяржава будзе яму надзейнай апорай у гэтым». Лукашэнка пабягаў каталікам даз-

Самая крымінальная — раёны Магілёўшчыны

Генпрокурор Рыгор Васілевіч даў першую прэс-канферэнцыю ад моманту прызначэння яго на гэту пасаду ў лютым.

Варта адзначыць, што пракурорскі мундзір Васілевіч прыйшоўся ўпару. Былы старшыня Канстытуцыйнага суду свабода апэрыруе статыстыкай без дапамогі шпаргалак, прыводзіць канкрэтныя прыклады злачынстваў і пакаранняў, а таксама прызнаецца, што працуе па 12 гадзін у суткі.

Васілевіч паведаміў, што за пяць першых месяцаў сёлеты было здэйснена 67 тысяч злачынстваў, што амаль на 7% ніжэй, чым такі ж прамежак лежаць. Разам з тым, на 15% вырасла колькасць злачынстваў, звязаных з карупцыяй: хабары, злойжыванні службовыя паўнамоцтвамі.

Новы генпрокурор працягвае гаварыць пра гуманізацыю заканадаўства. «Пазбаўленне волі ня ёсьць панаціяй для прадухілення злачынстваў», — перакананы Р.Васілевіч. Ён прапаноўвае больш шырокая ўжываньне папраўкі і грамадзкіх працы. Прычым, ня проста падмятнанне вуліц, а больш «запамінальныя» пакаранні. На сёняшні 26% судовых працэсаў канчачца турмой для абінавачанага.

Ёсць у плянах і спыненне крымінальных спраў пры прымрэнні бакоў. Раней гэта было магчымы толькі па спраўах, дзе прадугледжвалася адказнасць ня больш за два гады турмы, цяпер гаворыць

ца пра шэсцьць.

Летасць у краіне было зафіксована 791 забойства. Дарэчы, у працоўных насельніцтва забойстваў у вэсці фіксуецца ў два разы больш, чым у горадзе. Самыми крымінальнымі раёнамі ў краіне з'яўляюцца Магілёўскі, Бабруйскі, а таксама Парыганскаі раён Менску. Кожны пяты зафіксованы крадэжкі прыпадае на мабільныя тэлефоны.

Васілевіч нарачае на тое, што ў краіне амаль ніколі не аналізваецца апраўданыя прысуды. Ён прывёў прыклад, як за аналітичнае парушэнне суд вынес абвінаваўчы вырак у Магілёўскай вобласці і апраўдалыў ў Менску.

Запыталі ў генэральнага пракурора і пра гучную спраўу стваральніка «Мультклібу». Рыгор Васілевіч шчыра прызнаўся, што ня ведае, ці спынілі яе. Мульцікіті Vasilevich таксама не глядзеў.

«Ня толькі Анатоль Лябедзька аблежаваўся ў сваім выездзе за мяжу. Калі ёсьць нейкай парушэнні, запычана сці, то ёсць гэта правамерна», — так Васілевіч выказаўся па крымінальнай спраўе лідара АГП, съледства па якой вядзецца на працягу некалькіх гадоў.

«Вось Рамана Менцюка вырашылі не затрымліваць, цяпер МУС яго шукае. Яго, можа, і на варта было затрымліваць з улікам цяжкасці злачынства, але чалавек быў ужо раней судзімы. Трэба было хамічнай кантроліроўкай», — сказаў Васілевіч пра спраўу «Жывога шчыта».

Рэгіёны салідарызуюцца з Міхалевічам

Шанцы на ўзнайомленні Алеся Міхалевіча ў партыі БНФ узрастаюць. Цігам тыдня пра сваю салідарнасць зь Міхалевічам заявілі амаль усе рэгіональныя структуры партыі.

Першымі ў абарону былога намесніка старшыні партыі стала Берасцейская абласцная рада БНФ. Пасля быў заяўлены Гарадзенскі гарадзкі арганізацыі, а таксама абласцных структур Магілёўшчыны і Віцебшчыны.

«Выключэнне Міхалевіча паказвае адсутнасць жадання кіраўніцтва БНФ ісці на кампроміс, што не вырашае праблемы еднасці ўнутры партыі. Мы лічым, што сёньня сп. Алеся Міхалевіч ёсьць адным з найбольш пасыплюемых партыйных кіраўнікоў. Патрабуем ад Сойму БНФ адмены прынятага рашэння аб выключэнні Міхалевіча з шрагаў партыі, а таксама ўзнайомлення яго на пасадзе намесніка старшыні», — гаворыцца ў заяве Віцебскай абласцной рады.

На Меншчыні галасы ўдзельнікаў рады падзяліліся палам — чатыры чалавекі выступілі ў абарону Міхалевіча, чатыры — супраць, яшчэ два ўстрымаліся.

У суботу таксама зібралася Гомельская абласцная рада БНФ і прыняла рашэнне патрабаваць ад кіраўніцтва партыі доказаў таго, што Міхалевіч нешта парушыў.

Сам Алеся Міхалевіч пакуль ня робіць рэзкіх кроку і заявяў, чакаючы змены сітуацыі.

волы на будаўніцтва новых касьцёлаў і ўсялякую падтрымку.

І яшчэ адно важнае пытанне: падпісаныя Беларусью канкардату з Ватыканам, які замацует прававыя нормы адносін дзяржаваў у самых розных пытаннях. Прынцыповая давома была дасягнутая, калі канкардат урэшце будзе падпісаны, то гэта відавочна ўмацуе пазыцыі Касцёлу ў Беларусі. З усіх постсавецкіх краін падобнае пагадненне з Ватыканам мае толькі Літву.

Тарчызé Бэртонэ меў падкрэслена насычаны візіт. Штодзенна ў кардынала было па некалькі сустрэчай і мерапрыемстваў. Так, скажам, ён пасыпей пабываў на ўсіх беларускіх дыяцэзіях, сустрэча з грэка-каталікамі, а таксама наведаўца ў Барысавічынах дзеткам, хворых на рак.

Апроч Лукашэнкі, Бэртонэ меў сустрэчу з міністрамі замежных спраў Сяргеем Мартыновым і ўпачынаважанымі на спраўах рэлігіі і нацыянальнасцю Леанідам Гулякам. Мартыну падарыў Бэртонэ (вялікім футбольным мэдальёнам) майку зборнай Беларусі з нумарам «12» (які сымбалізуе месец нараджэння кардынала — сінегань) і надпісам «Bertone».

Адбылася сустрэча Тарчызé Бэртонэ з кіраўніком Беларускай праваслаўнай царквы мітраполітам Філарэтам.

У суботу кардынал спаткаўся з моладзідзю і асвяціў народжаны камень пад касцёл Святога Яна Хрысціцеля ў Серабранцы. А ў недзелю, апошні дзень візіту, Тарчызé Бэртонэ наведаў Чырвоны касцёл, усклаў кветкі на плошчы Перамогі і адслужыў урачыстую месу ў катэдры, якія сабраліся шэсць тысяч чалавек.

Вось такім атрымаўся візіт кардынала Бэртонэ. Наступствы якога беларускія каталікі, пэўна, што яшчэ адчуваюць.

**Зьмігер
Панкавец**

Падсудны Генадзь Дарагакуец (зълева) і Аляксей Ліхтаровіч.

Фото: Олег Ступка

Параліч волі

Натоўп на ганку

Прайсыць ў суд прэс замінілі на толькі міліцыяны, але і мужчыны ў штанах з широкімі сілінамі. Як выявілася пазней, гэта былі калегі падсудных. І менавіта яны чароўным чынам запойнілі залоў яшчэ да таго, як дэзыеры суду расчыніліся для на-ведніку гэтага адкрытага патрапнус.

Так іначай, пасля невялікага скандалу, шыпучым журналистам дазволілі заніць месны ў залі. Прафіла, тэлеаграратура ды фотакараў на суд не дапускалі, таму яны быті вымушаныя задаволіцца, узяўшы ў пры-ціл або ўтрымаваць пяцёх пасажыраў «жывога пічту», якія прыехалі выступаць у судзе ў якасці падыральщы. Шостую пасажырку, маленькую Валерью Пашкевіч, башкі пакинулу ўдома на дагляд родных.

Падыральны, звычайна да югі прэсы, паводзілі сябе спакойна, хоць і крыху напружана. Ни дзіва: колькі сліў было пакладзена на тое, каб дасыць справу да суду. Юры Пашкевіч, кіроўца «БМВ», які прыбыў на сябе галоўны ўдар менцоўскага «Гольфу», быў апрануты ў бэздакорні адпрасаны аліўкавы гарнітур.

Побач з ім трымалася жонка, хударльвая жанчына інтэлігентнага выгляду, з кароткай фрызурай ды ўакулярах.

Іншы герой інцыдэнту на шашы, Аляксей Берасьней, які паслы авары, маючыся на міліцыянтаў, дапамагаў дастаць з лекавікоў падыральных, стаў, засунуўшы руки ў кінгі джынсаў. Разам з Берасьнен-

ым у пракэсе ўдзельнічае ягоны сябрук Канстанцін Белагубцаў, які быў за рулём «Хонды» ў той вечар.

Кабета ў чорным строі — Алена Каўпакова, чый джип «Тайга» атрымаў першы ўдар «Гольфу» па датычнай. Міркучы па запакаваных вачах знераванай пастаце, жанчына дагэтуль не аправася ад стрэсу.

Не пачвары

Невялікі судовы кабінет з паронай століцю і цеснімі драўлянымі лавамі здолеў зімасціць на болыш за тры тузыны чалавек, напакаваных локаці да локі. Увінцы тэлеаграратура надбег ды расчыненага акна, пастаўіў камэрзу на штатку ды начынай нахабна зіміна зало проста з вуліцы, праз краты. «Досыпшы» раздражнёна адагнала яго судзьдзя Ірына Майко, не забыўшыся, аднак, незадавожна напрарвіць пасмачку бляявых валасоў.

На просьбу адвакаткі падыральны Верны Страмкоўскай пасыць у зало рэшту журналістаў судзьдзі адмовіла: «Дзе яны разьмесьціцца? Вольней засталася толькі кілетка. Больш аноўднага квадратнага мэтра німа».

Нарэшце, суд распачаўся. Той, хто чакаў пабачыць на лаве падсудных цынічных монстраў, мусіў расчараўцаца. Абінавачаныя вывілісь звычайнімі беларускімі мужыкамі, разгубленымі, прыблітымі невяселымі думкамі. Абодва паводзілі сябе ўхмянія, калі не сказаць, адчуваюцца прыгатомленымі.

Мажны, старэшы і па званні і

на ўзроўні Генадзь Дарагакуец не-рухома сядзеў на лаве, нібы скопшы набок валун, панура паклаўшы локі на калені ды сечапішы пальцы

ў замок. Уздымаючыся час ад часу ды адказу на пытанні, ён, сустулены, выразні «чэкаў» (ён родам з вёслы на Берасьцейшчыне), даючы свае неімітавальныя адказы (словы застравалі комам у горле). Часам здавалася, што маёр знаходзіцца ў

напаўсуне, успрымае тое, што адываеца павокал, як нейкае трывіненне.

Зразумець ягоныя эмоцыі нескладана: гаводле часткі першай артыкулу 426 Крымінальнага кодексу Дарагакуцу ды ягоныму падыралку Ліхтаровічу пагражае да трох год турмы. Акрамя гэтага, кожны з пасыці падыральщы запатрабаваў камісіянцаў маральнай школы памерам 50 міль-

наў рублёў, ды матэрыяльной школы патрабуюць вярнуць больш чым на 3 мільёны... Колкі гэта — амаль паўтары сотні тысячай далаўраў на брата? За ўсё жыццё ён выплаціць, тым больш, што заробку німа ўжо месяц — кіраўніцтва ДАІ, якое сыярпіла апраўдваў дзеянні экіпажу, зымініла сваё стаўленне да адхіліла маёра ад пасады. Праз 15 год службы — такі ганенік канец кар'еры... А дома — жонка, паснаццацігадовы сын, якога треба выводзіць у людзі, ды дзеяціцігадовая дачка...

Аляксей Ліхтаровіч (таксама не мянячук — родам з Валожыншчыны, гадоў триццаці, невысокі, але з моцнай сківіцай) трымайша крыху мени напружана: як падначалены Дарагакуца, ён, відаўчы, на траўі надзеі атрыманьня мякчайшыя пакаранні. Большасць часу ягоныя вусны расыягіваліся ў бліклай нікагаватай ўсмешцы, але вочы выдавалі разгубленасць, ды галава часам змучана падала на грудзі, агальючы загады.

Вэрсія падыральщы

Першы дзень распачаўся з доніту ўдзельнікаў здарэння — падыральщы ды абінавачаных. Выступаючы па часе, усе пяцёра пасажыры злашчанскаў аўтапасажір, цілкам ідэнтычную карынту. Вартыя увагі супірочнасці ў іх паказаннях не заўважа-лася. Такім чынам, пасады абаўльненай вэрсіі падыральщы, увечары 2 сакавіка іх аўтамабіль, алізн за адным, быў спынены супрацоўнікамі ДАІ на шашы «Мікавічы—Менск» на ўсёдзе ў горад. Інсігнітар даваў жэстам сігнал спыніцца, скроўяючы аўтамабіль такім чынам, каб тыя занялі ўсе чатыры палосы руху. Спробы кіроўцаў выйсці з машыны спыніліся. Праз непрацяглы час ззаду нальцовец «Гольф», запачату «Таёту» Алена Каўпаковай ўдарыў па «БМВ», у якім знаходзілася сама Пашкевіч. Па іншым аўтамабіль урэзаяўся ў міліцыйскае аўто, якое, у саве чаргу, запачапляе іншы легкавік ДАІ.

Пасыль авары ўсе ўдзельнікі знаходзіліся ў стане шоку. «Міне ўспрынілі як чалавека, а як кавалак мяса», — абурэні заяўіў Канстанцін Белагубцаў. Як сцьвярджаюць падыральщи, у гармідзіра пасыль падыральщы, якія падыральщи, супрыкненныя супрацоўнікі ДАІ пра-явілі разгубленасць, хоць, крыху ачомаўшыся, таксама пачалі выпыгваць падыральщы з разьбітых машын.

Падыральныя ля ганку суду.

Юлія Дарагакуц

«Ітэра» забудуе сталіцу Беларусі безь беларусаў

Пабудова «Менск-Сіці» мае каштаваць \$4,8 млрд.

Бізнес-цэнтар паміж вуліцамі М. Танка і Кальварыйскай будзе складацца з 30-павярховага жылога дому і двух будынкаў вышынёй 43 і 54 паверхі.

Міжнародная група кампаніяў «Ітэра» забудуе цэнтар беларускай сталіцы разам з маскоўскімі калегамі ГК СУ-155 (доля ў праекце — 15%) і «Внуково-Інвест» (5%).

На месцы аэрапорту «Менск-1» паўстане дзяловы цэнтар «Менск-Сіці», які абыдзенца інвестуру ў \$4,8 млрд. Паводле плану да 2020 г. на плошчы 318 га маюць пабудаваць міні-горад з насельніцтвам 55—60

тыс. чалавек, паведаміў у інтэрвю газэце «Беларусы і рынак» гендэрэктар СТАА «Менск-Сіці» Сяргей Кісялёў. Звязацца калі 1,5 млн. кв. м жыльля, падофісы і гатэлі будзе адведзена 550 тыс. кв. м, на гандлёвыя мэты — 200 тыс. кв. м.

Сядзібніцтва, запрошаных МГК «Ітэра» — маскоўская будаўнічая кампанія ГК СУ-155, якая спецыялізуецца на панэльнай забудове (доля ў праекце — 15%), «Внуково-Інвест» (5%), якое звязанае стратэгічным партнёрам «Ітэра» ў справе вынаходу з тэрыторыі забудовы Менскага аўтрамонтнага завода, а таксама шэраг расейскіх банкаў.

Беларускія праектныя і будаўнічыя арганізацыі ў праекце не задзейнічаныя, «праз адсутнасць адпаведнага вопыту ў сферы высотнай пабудовы».

Бізнес-цэнтар паміж вуліцамі Максіма Танка і Кальварыйскай будзе складацца з комплексу будынкаў: 30-павярховага жылога дому і двух будынкаў вышынёй 43 і 54 паверхі. Жылы дом пабудуе ўсё тая ж ГК СУ-155.

Крауніцтва праекту пабудовы бізнес-цэнтра на Танка запўніваюць, што ён улічае інтарэсы мясцовых жыхароў, не сапусце ўзгляд гэтага раёну гораду і экалогічнае становішча. Аднак жыхары раёну на згодны з гэтым меркаваннем. Пра тое ў траўні написала газета «Звязда». Люд-

Да 2020 г. на месцы аэрапорту «Менск-1» паўстане міні-горад з насельніцтвам 55—60 тыс. чалавек.

зей абурыла то, што праект распрацавалі і началі ажыццяўляць без уліку іх меркавання. Сход жыхароў бліжэйшых вуліцаў а-

ганізвалі толькі пасъля звяўлення на будучых будаўнічых пляцоўках будзозэрэй.

Сімён Печанко

Ложак і аральны сэкс

прапануе пасажырам бізнес-клясы авіякампанія «Райанэйр».

Ryanair — адна з першых так званых танных авіяліній. Гэта такія перавознікі, якія пайшлі па шляху максымальнага абмежавання выдаткаў. У іх самалётах не выдаюць газетаў, ня кормяць, і ўсё такое. Затое блітвы на такую лінію кащуць больш чым даступна. Скажам, з Варшавы можна далацца да Брыгантін і вярнуцца за 40 далаўр.

«Райанэйр» зрабіў сапраўдную рэвалюцыю на ўсходнепаліскім рынке. Ціпер кампанія хоча завацьваць трансатлянтычныя маршруты. Але ў гэтым выпадку яна хоча пазмагацца не толькі за ашчадніх падарожнікаў, але і за ба-гатыроў. Як? Заснавальнік і кіраўнік канцэрну Майкл О'Ліры публічна прапанаваў: «Эканом-кляса будзе вельмі танная — 10 ёура за блітв — затое бізнес-кляса будзе вельмі дарага. Для самых-самых кліентаў. Усё забіспечым. І ложкі, і аральны сэкс. Усё задарма. Плаціш за блітв 5 ўёр, і ўсё маеш за так».

Вядома, О'Ліры даў дыму. Але відзазіпіс гэтага ягонага выбірку за піць дзён прагадзела ў інтэрнэце 120 тыс. чалавек. Пра яго напісалі паважныя СМИ.

Што вы думаете? Пабачыўшы выгаду, маркетолагі «Райанэйру» ўчапіліся за плюху сваіго шэфу. Прэс-сакратар кампаніі заявіў: Beds and Blowjobs будзе працоўнай называй нашай паслугі ў клісе бізнес. Мы ганарымся тым, што запіс нашай прэс-канфэрэнцыі стаў самым папулярным кліпам у сэктыві «Падарожжы» на YouTube. ... Ryanair пацвярджае, што на прэс-канфэрэнцыі 17 чэрвеня прагучала прапанова, каб блітвы ў эканом-клясу на трансатлянтычныя рэйсы кащавалі вельмі мала, ад 10 ёура ў адзін бок, пры гэтым кампанія хоча забяспечыць найвышэйшыя стандарты ў бізнес-клясе ... і што працоўнай называй паслугі перавозкі бізнес-клясам гучыць як Beds and Blowjobs. ... Мы ўражаны, што перакладчык не знайшоў німечзага адпаведніка слоў Blowjobs. Моўны аддзел Ryanair бысплатна даставаць у любое месца ... першага пасажыра, які перакладзе слова Blowjobs на німечскую мову», — гэтая заява вывешаная на сایце кампаніі.

Пераклалі б мы ім па-беларуску...

Усё гэта называецца ціпер «вірусная рэклама» — такія маркетынгавыя крокі, калі ражлімныя ці квазірэкламныя ролікі падхопліваюцца і распаўсюджваюцца самімі спажывцамі. Тое самае практыкуюць некаторыя вядомыя палітыкі, па словах ў кішэню на лезуць.

О'Ліры майстар маркетынгу.

Калі пару гадоў таму Ryanair адкрыў палеты з Дубліна да Рыму, О'Ліры асабіста перарапранаўся ў кардынала і абяцаў у рэкламе: «Habemus самыя ніжнія цэнны». За гэты выбіркі яго пракляла ягоная ўласная маш, гарлавая каталічка. Што ж, ён і гэтую навіну паспяшаўся распаўсюдзіць.

Г-к

Майкл О'Ліры дзяля бізнесу не зважае нават на рэлігійныя пачуцьці ўласнай маші.

СЪСІСЛА

400 далаўра за тысячу кубамэтраў

Да канца году сярэдняя ціна прыроднага газу можа перавысіць \$400 за тысячу кубамэтраў, заявіў намеснік старшыні праўлення «Газпрому» Аляксандар Мядзведзеў. Новая ціна грунтуюцца на апошніх прагнозах манаполіі: ціна газу парадайна зь мінулым годам вырасла на 47%, а ціна на нафту маркі Brent вырасла за пяць годаў ужо на 45%. Эксперыты не выключают, што такую ж ціну «Газпром» выставіць і ў Украіне. Ціна для Беларусі застанецца змянжанаю: магчыма, \$200.

Далір пасунуць

У наступным годзе беларускі рубель прывяжусьці да кошыку валютаў, паведаміў старшыні Нацбанку Пётр Пракаповіч. Такое палажэнніе ўтрымліваеца ў праекце Асноўных накірункаў гравірова-кредытнай палітыкі на 2009 год. У кошык трапіць далір, ёура і расейскі рубель.

Запасычанасць вырасла ўшчэ на мільярд

Сукупная замежная запасычанасць Беларусі

на 1 красавіка склада \$13 млрд, 630 млн. і вырасла за першы квартал гэтага года на 8% (\$1,007 млрд). Пра гэта сведчыць дадзены, апублікаваны ў статыстычнай справаздачы Нацбанку.

Новы дырэктар СБ

Сусветны банк прызначыў новага дырэктара па Беларусі, Украіне і Малдове. Ім стаў Маршін Райзэр, які раней быў эканамічным дарадцам кіеўскага офісу СБ і працтадыўніком банку ва Ўкраіністане.

Стратэгічнымі напрамкамі падтрымкі СБ у Беларусі будзе энграэзбэрэжэнне, водазабеспячэнне, а ў будучым, магчыма, транспортная сфера.

«Белавія» набыла пяты «Бойнг».

На сёняні нацыянальная авіякампанія эксплюацятуе чатыры самалёты «Бойнг 737/500», адзін «Бойнг 737/300», таксама адзін «CRJ-100LR». Пяты «Бойнг» атрыманы ў лізінг ад амэрыканскай кампаніі «Міжнародная лізінгавая фінансавая карпарацыя» (ILFC — International Leasing Finance Corporation).

СП: паводле БелПАН, БЕЛТА, Каммерсанцъ

Русальле

Фотарэпартаж Андрэя Лянкевіча.

У вёсцы Кузьмичы, што на Любаниччыне, у нядзелю спраўлілі Русальле. Русальле — старадаўнє, якіх дахрынцыянскае съвіта, звязанае з культам русалак. Гэты абрэд зник у 1970-ых і зноў быў адноўлены 6 гадоў таму. Ціпер у русальле ўзел сем вёсак. Сем русалак змагаюцца, каб стаць галоўнай русалкай, на якой напрыканцы астагня разарвуть вянок.

Героі зялёна голя

Бастыян Швайнштайгер

Гол і дзіве галівыя перадачы бляйдны Швайнштайгера забясьцічылі перамогу немцаў над партугальцамі — 3:2. 23-гадовы хаўбук быў выдалены ў прыгрышных матчах з харватамі, таму прагнуну рэблітаваца перад фанатамі і трэнэрам.

Дарэчы, падчас апошняга групавога матчу з Аўстрыяй, які Швайнштайгер правеў на лаве запасных, адбылася тэлефонная размова футбаліста з канцлерам Нямеччыны Ангелем Мюркель. «Іна міне сказала: «Гуляй, як на Чэмпіяне сьвету-2006». Я і гуляй. Да рэкамэндацыі бундэсканцлерын варта прыслухоўвацца», — кажа Швайнштайгер.

Андрэй Аршавін

Футбол у Расеі перажывае рэзанс. Пасля перамогі піцерскага «Зеніту» ў Кубку УЕФА прыышла чарга і нацыянальнай каманды, якія выйшла ў паўфінал Эўра. Да абедзвюх падзеяў непасрэдна спрычыніўся Андрэй Аршавін.

Цікава, што і це не палова гульцу зборнай Расеі выйшла з небагатых сем'яў, тое саме тычыцца і Аршавіна. Ці не адзінай магчымасцю выбіца ў людзі для іх быў футбол.

«Мы выйшли на поле біща, ха-

Палава гульцу зборнай Расеі выйшла з небагатых сем'яў, тое саме тычыцца і Аршавіна. Ці не адзінай магчымасцю выбіца ў людзі для іх быў футбол.

Рушцо Рэчбэр

Ахвярай фантастычнай гульні турецкай каманды стала Харватыя. Каманды Фаціка Церымы выратавалася ў троці раз запар у дадатковы час. Адным з найбольш яркіх

Эўра-2008 вачыма беларуса

Насельніцтва Аўстрыі і Швайцарыі разам складае ўсяго 15 мільёнаў. І так цесна — а тут яшчэ мільёны фанаў з 16 краінай. Зь Цюрыху піша Ігар Маханёк.

Загадка прыгрышу голяндцаў

Чвэрцьфінал Нідерланды — Расея праходзіў на Базэлі. Да гэтай гульні праадаўцы піва і кілбасак з усёй Швайцарыі скадзіліся, што ўсе паніярдні гульні голяндцаў праходзілі ў Бэрн, і стаўца атрымала найбольш прыбытку. Аднак ціпер Базэль ужо адінагаўся, бо паводле розных прыкідак у горад прыехала да 90 да 180 тысяч прыхільнікаў аранжавых (у той час як насельніцтва алпійскага гарадка ўсяго каля 170 тысячы).

Супраўды, горад быў настолькі аднакаліровым, што ўзьнікала адчуванье знаходжання дзе-небудзь у Эйндховене. Фанаў расейскай каманды я налічыў калі 30—40 чалавек. Правда, было часам цікіка адрозніць фанаў, дзякуючы Пятра I і колерамъянінамъ снягогу, але дапамагала наўчанасць/адсучнасць аранжавага ў вопраты. Супраўдзікі грамадзкіх службаў, у аранжавых спэцоўках, таксама наяднана зілівалі Кащею.

Па дарозе назад, у дадатковым цыяніку,

было так цесна, што квіткі праўяраць на сталі. Але нягледзічы на цеснату, прадавец піва і вады ўсё ж такі прайшоў побач з намі — вось яно, швайцарскае дбаныне.

І тарты зь мячыкам

Швайцарыі супраўды добрыя гаспадары. Не чуваш скаргі на шумных футбольных фанаў, праў з якіх перакрываюць цэнтар гораду на месяц, а ўвечары немагчыма засніць. Яны ўсімі сэрзамі падтрымлівалі сваю каманду, якая на мясцовай гаворцы завешча праства «Швіц Нацы». Вось такое «непалікарктнае» скарачэнне, якое таксама никога, акрамя хіба немцаў з іхнай «Дойч Эльф», не біятэжыць. Швайцарцы без праблемаў пераключліся на

іншыя каманды пасля няўдалага выступу сваёй, таму нярэдка можна было пабачыць, напрыклад, аранжавых фанаў, нездадных правильна вымавіць «Хён Холанд».

I, вядома, дзяржава, гарады і лічы што ўсе магчымыя камэрцыйныя арганізацыі зрабілі ўсё, што можна, каб Эўра было спараду сялятам. У крамах — футбольная сымболіка ўсіх краін-удзельніцаў, у кандытарскіх — тарты з футбольнымі мячамі. Уздэн ходзіць дадатковая цыянікі і трамвай, а ўчначы — аўтобусы па звязчайным дзённым тарыфе.

Тэлээкраны на вуліцах літаральна кожны квартал. Каля гарадоў-гаспадароў ёсьць агромністыя бясплатныя паркоўкі і кэмпінгі для тых, хто на здолеў замовіць дарагі месцы ў гатэлях за колькі месяцаў. У фанзонах у час даходжоў бясплатна развадаві плашты, а як вярнулася ссыпкота, паставілі вулічны душ. А якой рознакаліровай стала галоўная царква Цюрыха!

Усе газеты, разлічаныя на масавага чытача, штодзень ставіць футбольныя навіны на першую паласу, нягледзічы на то, што паралельна праходзіць скандалы з развалам наўйлікай партыі ў парламенце і няшчасным выпадкам у войску. Швайцарскі тэлеканал SF нядыўна пастаўі рэкорд — болей за мільён гладачаў адначасова. Літаральна на кожным дому за некалькіх вокнаў вісіць сцягі. Прывчым, на толькі швайцарскай. Вельмі распашоджаныя партугальская, гішпанская, італіянская, харвацкая і турэцкая штандары. Кожная трэцяя машина на вуліцы са сцягкамі часам нават некалькіх краінай. У трамваях у любы час можна сустэрэць людзей у футбольнай атрыбуццы. На абедах галоўная тэма — учорашняя ды сённяшняя гульня.

Ветлыя фанаты

Фаны, на дзіў, вядуць сябе вельмі прыстойна. Добра ўжываныя між сабой заўзятага працілеглых камандаў. Нікай агрэсіі ці хуліганства не заўважаецца. Па наўніках пэрыядычна праходзіць што то тут, то там арыштоўваюць колькі дзясятак людзей, але гэта ўсё ж такі кропля ў моры. Гістарычныя гарады зусім не пашчярпілі. Паліцыя максімальна каректнай — нават, каб зьніць групу фанаў, якія сядзялі на даху аўтобуснага прыпынку ў Ба-

целі даказаць самім сабе, што наша каманда нечага вартага ў Эўропе», — сказаў аўтар трэцяга голу ў вароты галіндцаў Андрэй Аршавін.

Ікер Касільяс

Самы неідэавы чвэрцьфінал разыграў італьянцы і гішпанцы. Яны такі і не змаглі забіць голоў у асноўны час, а ў сэрты пінальці свае слова сказаў Ікер Касільяс, які адбіў два адзіннадцатмэтровыя ўдары. Такім чынам, была зломленая сумнів традыцыя, паводле якой гішпанцы пімат гадоў не выходзілі ў паўфіналы буйных спаборніцтваў.

«Гінальцы — гэта залёстя лятарэя, але, калі мы выйграли, значыць, заслугоўвалі гэтага болей. Паразыне ў гэтым матчы стала б для краіны сапраўднай трагедыяй, але мы аказаліся мадцай», — сказаў 27-гадовы брамнік зборнай Гішпані.

Зыміннер Панкавец

Ігар Маханёк

беларус, спэцыяліст-камп'ютарнік, двухразовы пераможца Кубку Яндэксу. Ціпер працуе ў Цюрыху на Google.

зэлі, туды проста падніяўся адзін паліцыянт у бейсболцы і паразмайляў з кожным ізэрсанальнай. Дапамагло.

Можа, не апошнюю ролю тут грае тое, што, калі атрымаш асалоду ад футбулу ў Швайцарыі, трэба мець троху грошей. Нават калі сінініца ў сібру ѿ ці на кэмпінгу, то банальная пляшка піва капітэу 8—8 франкаў (12—16 тысячаў рублёў), а відомыя швайцарскія кілбаскі — ад 5 да 10 франкаў (10—20 тысячаў). Дай калі ногі настаноцца ад стаяння ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што, бензін танчайшы, чым у суседніх Нямеччыне, але на аўто ў гэтым мясец на горадзе ездзіць цікавата. Хоць, насамроч, можна на траціцца ад сяляніні ў фанзоне, і хочаща праехаша на грамадзкім транспарце, трэба быць гатовым выкласці 3.90 CHF — амаль 8000 рублёў. Адно што,

Харонім Белая Русь

20 чэрвень ў Інстытуце гісторыі Літвы адбылася пасыплюховая абарона дасъледавання «Лікалізацыя хароніму Белая Русь па ёўрапейскіх пісмовых і картографічных крыніцах XIII — сярэдзіны XVIII ст.» Працідура абароны была ініцыявана Інстытутам гісторычных дасъледаванняў ЭГУ. ЭГУ таксама аказаў візвавую і фінансавую падтрымку. Абарона гэтай дысэртацыі акказалася немагчымай у Беларусі, а вось у ёўрапейскім Саюзе гэта стала магчымым.

Беларусы маюць яшчэ аднаго доктара гісторыі. З Алексем Бельмутарыцьцем Наталка Бабіна.

Наталка Бабіна: Паводле адукацый Війніэр-оптык, працуе ў вілкай міжнароднай фірме, напісалі тройкі на кулінары, гадуе чатырох дзяцей. Як адбываўся Ваш шлях у прафесійнай гісторыкі?

Алесь Бельмутарыцьць: Мая дысэртацыя — вынік трынадцатагоду працы. Штуршком для прафесійнай дасъледчыцкай працы было заходжанне ў Лёндане. Мяне ўразіў як высокі прафесійны ўзровень ангельскіх гісторыкаў, так і высокі

АНДРЭЙ РАСІНСКІ

інтэлектуальны ўзровень сярэдняй класы. Там я ў 1995 г. набыў якасную перадрукую ѿку сярэднявечнай мапы, на якой Белая Русь размешчалася зусім ня там, дзе заходзіцца Беларусь цяпер... Ад

таго выпадку, мусіць, я і пачаў распрацоўваць тэму...

НБ: Проблема шматкроць удымалася. У чым навізіна Вашай дысэртацыі?

АБ: Калі каротка, я паказваю,

што назывы Беларусь, Белая Русь не былі прыдуманы і ўведзены ў абарачэнне самім беларусамі. Яны з'явіліся досыць выпадкова, нават кур'ёзна і спачатку адносіліся не да гэтай краіны. Назва была вынайдзена ў XIII ст. заходнёўрапейскімі навуковіцамі-схалістамі. І яна для іх азначала на нашы землі. Уяўнае адзінства пад назывом Беларусь існуе зусім нядоўга. Нават калі нейкія гісторыкі гэта прызнаюць разумам, то сэрцам прызываць ня могуць. Мая дысэртацыя акказалася на вастрыні разбурэння іллюзіі.

Два гады я змарнаваў на тое, каб выканашыць усе тэя ВАКАўскія патрабаванні, часціцкім асбурсці, якім павінна чыста вонкава адпавядаць дысэртацыя. Было страшэнна шкада часу, але пазьбегнуўшы гэтага немагчымага.

У адночлененіі ад ёўрапейскіх краін, дзе для кожнай абароны ствараецца свой савет з пяці адмысліўцаў па канкрэтнай проблеме, у нас існуе такі Савет па абароне, куды ўваходзіць пяцьнаццаць чалавек, якія мусіць разъясняцца в усіх тэмах.

Ні з мэйкі мэтадалёгіі, ні з высновамі Савет па абароне не пагадзіўся. Недзяў год пасля гэтага я «адъехаў». А потым вырашыў абароніцца ў Літве. Там зусім іншыя экзамены, я іх здаваў, пераклаў на расейскую мову тэкст...

НБ: Я ведаю, што зараз рых-

туюца да друку Вашая кніга, прысьвячаная беларускай традыцыйнай кухні.

АБ: Зараз рыхтуюца да друку трох кніг падобнай тэматыкі. Папершае, гэта зборнік «Наша страва» ў «Кнігарні «Наша Ніва» — зборнік эсэ розных аўтараў пра беларускі нацыянальныя стравы. Па-другое, кніга «Беларуская кухня», якая выйдзе ў ЗША. Гэта зборнік рэзептаў. Працаўштаб над ей было цяжка, бо ў амэрыканскім выдавецтве вельмі строгія патрабаванні да тэксту, рэзантру, усё павінна быць выверана і пераправерана. Я пісаў яе па-ангельску, і выдавецтва зрабіла пяць рэдактур! А трэцяя кніга — «Энцыклапедыя беларускай кулінары і гастронаміі», якая павінна выйсці ў выдавецтве «Беларуская энцыклапедыя», я там таксама ў ліку аўтараў.

Кулінарны цікаўлюся, бо ежа — на толькі фізіялагічныя працэсы, гэта ж і сродак камунікацыі, праз які пераадаюцца нацыянальныя асаблівасці, нацыянальная ідэнтычнасць. Да мяне час ад часу з'яўляюцца людзі, якія хочуць адкрыць нацыянальны рэстаран, у якім бы падавалася сапраўдная наша ежа, а не толькі дранкі і калбаскі па-магілёўску... на жаль, пакуль пайна-вартага праекту такога ў Менску няма.

У Беластоку расфармуюць катэдру беларусістыкі

Катэдра існуе ў Беластоцкім універсітэце ад 1997 г. На тым тыдні яе кіраўнік, прафесар Яўген Міранович, аўбясьціў супрацоўнікам, што яна будзе расфармавана.

Паводле ягоных словаў, «ад катэдры засталася толькі шыльда. Калі напачатку ва ўніверсітэце было шмат гадзіннаў выкладанняў предметаў, звязаных з беларускай этнографіяй, гісторыяй, то на працягу апошніх піць год супрацоўнікі больш не выкладаюць ніводнага тагоўкі предмету. Выкладаюць гісторыю Польшчы, Ангельшчыны, Расеі. Да Беларусі німа цікаўласяць. Так, у мінулым годзе не было

ахвотных вывучаць беларускую філіяллю, таму не было набору, і цяпер мы ні маем першага курсу».

На катэдры працаўвало пяць чалавек. Яны не пагаджаюцца з прафесарам. «Кожны з супрацоўнікаў займаецца распрацоўкай тэмай, звязанай з Беларусью, — кажа асистэнтка катэдры Гракўна Харытанюк. — Вядомыя працы гісторыкаў, якія працуяць на нашай катэдры, напрыклад, Алены Глагоўскай, Ірэна Матус, якія выкладаюць ўніверсітэце курс гісторыі Расеі, займаюць таксама беларускай этнографіяй. Тэма маёй дысэртацыі — «Абраў «Дзяды» ў Беларусі». Па-

лявия дасъледаваніні праходзяць менавіта ў Беларусі. Акрамя гэтага, я вяду курс ведаў пра сучасную Беларусь. Кожны з нас працігне сваю працу. Але важна, каб катэдра захавалася як цэнтр беларусістыкі на Беласточчыне».

Прыкрасаць адчувае і спадарыня Эльжбета Смulkova, былы пасол Польшчы ў Беларусі, арганізатарка катэдры і яе першай кіраўніцца. «Я памятаю пачатак, энтузізм, — кажа яна. — Я спадзявалася, што прафесар Міранович зможа гэта захаваць».

Пэўна ю цікаўлася цы да беларусістыкі ў Польшчы існуе. Праходзяць навуковыя канферэнцыі, працаюць беларускі ініцыятывы.

Трэба адзначыць, што аналагічная расейская катэдра ў Беластоцкім ўніверсітэце захаваецца. Беларускую ж заменіць, магчыма, катэдра міжнародных дачыненняў.

НБ

СЪССЛА

Свабодны тэатар адкрые школу

Свабодны тэатар не ўзабаве адкрые сваю школу, заявіў Мікалай Халезін, арт-дырэктар тэатру. Паводле Халезіна, у школе будуть навучацца беларускія акторы, драматургі, тыя кадры, на якія зможа ў будучым абавірацца Свабодны тэатр. 21 чэрвень на прывітнім памішканьні ў Менску адбыўся паказ спектаклю «Нажніцы». Яго паглядзелі каля 50 чалавек, пераважна маладыя людзі.

У Magiléve стартаваў фестываль «Магутны Божа»

3 23 па 28 чэрвень ў

Magiléve адбываецца XVI Міжнародны фестываль духоўнай музыки «Магутны Божа». Апроч беларусаў, у фестывалі браўцьці ўдзел прадстаўнікі Нямеччыны, Польшчы, ЗША, Кітаю, Украіны, Расеі. Праграма разнастайная: царкоўныя, дзіцячыя хор з Хоцімску, расейскі ансамбль салістуў «Эрмітаж», арганізатары кансерваторыі ў касцёле Св. Станіслава і праваслаўнай святыя званоў на Архірэйскім вале. Шмат гадоў журы фестывалю ўзначальваў прафесар Віктар Роўда.

Сёлета на фэсце прыйдзе вечар ягонай памяці. Успомніць і музыказнаўцу і дасъледчыку беларускай

культуры з Вялікай Брытаніі Гая Пікарда, які таксама быў сябрам журы. У гонар памяці музыкантаў упершыню гучыць новы твор кампазітара Ігара Мацеўскага.

Гаўрылу Вашчанку 80 гадоў

20 чэрвень спонўнілася 80 гадоў народнаму мастаку, ляўрэату Дзяржавай прэмii, прафесару Гаўрылу Вашчанку. Менчукам ён вядомы сваім пано «Асьветнікі» ў Дому настаўніка, вітражамі для Дому кіно (Чырвонага касцёлу). Сяргей Харэўскі ўключыў ягонася палатно «Жнівен» (1975) у сэлік 100

найлепшых твораў беларускага мастакства XX ст. Шэрэг палотнаў мастак прысьвяты важным падзеям беларускай гісторыі: «Грунвальдская бітва» (1985), трывіп пра паўстанніе Каўсту Калиноўскага «За змілю, за волю» (1983), «Баляды пра мужнасць» (1974).

Г. Вашчанка стварыў образы Янкі Купалы, Якуба Коласа, Эуфрасіні Поляцкай, Кірылы Тураўскага, Канстанціна Астроскага. Гомельская Галерэя Г. Вашчанкі распачала сязточную выставу работай мастака.

Антон Тарас, catholic.by, Эўрападыў

Гран-пры «Магніфікату» атрымала стужка пра Курапаты

21 чэрвень на Глыбоччыне скончыўся IV Міжнародны каталіцкі кінафестываль «Магніфікат-2008». Было паказана 35 фільмаў і праграма пра Беларусі, Польшчу, Швайцары, Італію, Латвію, Літву, Расеі, Украіны, Канады, ЗША, Лівану, Грузіі і Харватыі.

Найлепшай карынты прызнанам стужка Міхаіла Найдзюкаўскага пра Курапаты. Герой фільму — масак Анатоль Кузыняцоў — малис абразы на камяннях у народным мэмараўле. Стужка «Ва ўсе дні» здымалася сёліце на «Беларусьфільме». Падчас яе «прыблікі», кожкуць, не абышлася без скандалу, хоць вострыя палітычныя моманты рэжысёру абмініў. Фокус зроблены на службовых мастаках. Бы менавіта як службеные расцэнывае ён сваю працу ў Курапатах.

Не былі абыдзенны ўгавай і іншыя беларускія карынты. Пры за найлепшую рэжысюру адышоў фільму Віктара Асьлюка «Вальс» — пра віскавага лекара, які дамагаўся старымі. Відэбскі альвіканская аднаўчы стужку Станіслава Гайдука «Айцеп Сергій». Герой фільму выконвае паслушніцтва — перакладае на беларускую мову Эвангельле.

Найлепшым дакументальнім фільмам прызнаная Украінская стужка «Дзіўчата. Дзіўчата» паводле сценару айца Ігара Сабко. Герайні гэтай карынты абіраюць манаскі шляхі.

Дыплёмам «За стварэнне цэласнага мастацкага вобразу ў дакументальным фільме» ўзнагародзілі мэдыйтатывную швайцарскую стужку Андрэя Канэты «Гісторыя рус». Прыз арганізатару фестывалю — Каталіцкай асацыяцыі для камунікацыі «Signis-Беларусь» — атрымалапольскі фільм «Малы брат Шарль дз Фуко». Узнагарода ад братэрскага фестывалю Nieropolanow сышла ў Грушу (карціна «Шлях Хрыста») Гасцьцей уразіла, як эвангельскую гісторыю расказаў праз народную чаканку.

Андрэй Расінскі

Казка пра «добрую» мачыху

Бэнэфіс актораў «другога пляну»

20 чэрвеня я ўжо баяўся, што ўвайду ў Купалаўскі мокрым: усё за акном абяцала дождж. Аднак хмари разышліся, сонца прыпякло, і нават турыстычная група, загнаная ў «культурную ўстанову», павесялела і перастала абмажкоўваць набытыя ў менскіх крамах транты. Усе падрыхтаваліся спажываць свае «стотудзёнкі мастацтва». На вялікай сцене ішла «Дзіўная місіс Сэвідж». Піша **Аляксандар Фядута**.

П'еса Джона Патрыка пра баўху-мільянорку, якую пасынкі запраторылі ў шкую вар'ято, каб атрымаць ста мільёнай даляраў (і гэта, падкрэслім, у піццізістым гады XX стагоддзя), добра видомая на постсовецкай прасторы. Галоўную ролю ў ей бліскучая граві Фаіна Ранеўская. Вера Марэцкая, а ўжо зусім нядайна — у найкім расейскім фільме — у яе ўляпалася і Барбара Брыльска. Таму мы будзем пераказваць сюжэт, як іх будзем зімамацца і такой нідзечнай спрабаў, як парадайшынне убачанага і перажытага. Купалаўскі — тэатар цалкам самадактаваны, таму на яго інтэрпрэтацыі і засяродзімся.

У галоўной ролі — Зоя Белаховіч. На сцене зязўляеца жанчына сярэдняга вежу ў туга насунутым пад сумнёўнай эстэтыкі капялюшкамі сівым парыку, гучна і выразна (дзякую ад дальних шэррагаў!) вымаўляе кожную фразу. Вочы прыкрайсці акулярамі з тóўстым пішком. Імаверна, так акторка і рэжысёр (Аляксандар Гарычев) уяўляюць сабе старасыц: сівы парык, тобустае пішко акуляраў і гучны голос з выразнай дыкцыйкай, закліка-

кодзіць ёй змарнаваць бацькаву спадчыну. Пры гэтым самі яны — чутчы пачепніны недарозі, чым маўгіны злодзеі.

Такіх пляжжаў ўжыненавідзец. Але сваю няняніць да гэтых людзей, у якіх іе герайне не змагли выхаваць добраўно, Зоя Белаховіч іграе ад першай хвіліны. Можа быць, таму добраўна ў гэтай ролі ўсё самой выхадзіць значна горш. Бы зычнасць — голас і дакладнасць маўлення — вялікая, згадзенеца, вартасць для піццізістага гада місіс Сэвідж — кепка спалучаюча з спрабамі іграчынтанцай. Атрымліваеца такая завуч з правінцыйнай школы, якую і ўхвалі, і дакор выказае адольжава хораша пастаўленім голасам і з інтанцыямі «вучылкі са стажам». Акуляры, дарочки, і стара-модны сівы парык давіршаюць гэту падабенства.

Вядома ж, глядач зумушаны даўшы веры ўсюму, што адбываецца на сцене. Нават таму, што гэты місіс Сэвідж была жонкай бацькі дзетак, якія нарадзіліся, калі ёй было — з самай вілкай напярэдай! — гадкоў пяць, ну — дзесяць... (Магчыма, Аляксандар Сэвідж быў піздафіл — у такой трактоўцы). Ей, імаверна, своечасова не дали ў адзін цыпніць зубкам малую Лілі-Бэл, вось яна і начала вастрыць зубы на пасынку. Таму што ста-расысь, ік і дабрыно, спі-ня Белаховіч у гэтай ролі грае, мяккя ка-жуну, на той самай падзе, што і гра-ту помсты. То бок расказваюць нам казку пра добрую пажыскую мачыху і зых пасынку, а глядач перакон-ваеца, што ўсё гэта — няправда, і абодва бакі адзін аднаго варты.

Вось Фэры — Яна Русакевіч. Яна — як маленькая дзяўчынка (тыпаж — «Жалезная Кнопка» з «Гудзіла»), з кароткай хлапчуковай стрыжкай, зыдзілена раскрытымі вачымі, верай у сваю прафігу. Яна — добрая. Ей на трохі дабрыно, ей дасці веры. Нават у вельмі складаны момант — калі яна выносіць ляльку, якую лічыць сваім

дзіцем. Я калісьці заводзіў сваім вучням у школе, што Нікрасаў — гений, агэлюючы да главы «Сялянка» з «Каму на Русі жыць добра»: распалаць цела сына паказана вачыма маш, якай балінусу на мяжы вар'ятоў. Гэта вельмі цяжка — граць вар'ятоў матынай любові. Яна Русакевіч патрапіла гэта зрабіць.

Вось Флэрінс — Ганна Хітрык, кудлатая і акулярыстая істота, якой у жыцці любові не дасталася. Затое ў яе вялізнае любячае сэрца. Яна ў кожным бачыць сібя, бачыць, што сусцрэчы чалавек таксама любіць яе. Ганна Хітрык купаліца ў гэтай ролі, відавочна імправізіс, жартуе — і залаі рэагуе ўздзячнымі смыхамі (і кветкамі).

Вельмі стрыманы і органічны Дзэфры — Аляксандар Маўчанай. Лётчык, збіты ў часе вайны, адзін, хто ацалеў з эскіпажу, ен пацяцца цалкам здаровым — калі б на шнап на твары, які ён сам сабе выдумаў. Сінса, калі ён у белым фраку падымается па ўсходах (гарні-сускас захапленне лесвіцамі пераўтвараецца ў такі самы штамп, як «піматзначныя» канцобукі Пініна) і грае на раялі, плястычна сыграная настолькі дакладна, што на ўсім франтавым, седзячы ў другім шэрагу і мачоўкы магчымасць бачыць, што ряжы — бутафорскі! — я дад веры, што грае сапраўдны Дзэфры.

Да пары иму і ягоная жонка — місіс Вілі. Яўгенты Кульбачная добра граю ролі «жанчын з трагічнымі лісамі»: што запала на малалетку асаномка з «Дзіцей Ванношына», што аўдзялела каралева, якая прыніжыцца перад простай жанчынай. І на гэты раз — акторы хапаю сілай сцяграць трагедью хаканью — калі яна тлумачыць місіс Сэвідж, чаму на можа пакінучь «Ціхі прыстанак», слова пра тое, што Дзэфры — яе муж, робіцца для гледача адкрыццем, хоць усе акцэнты быў, паводле тэксты ёсць, расцягнулы ад са-мага пачатку сігніктакло.

Трохі занадта, на наш погляд, камікаву ў ролі Ганібала Віктара Манеў, алі і ў велькіх актораў можа балець зуб ці здарыцца непрыемнасць у сям'і. Прынамсі, злысці на ягоным твары і ў ягоным голасе не было.

І менавіта таму, што ўсё яны — улучна з доктарам Эмтром (вельмі дакладны ў расцягнуць актніцтва ў гэтай ролі Георгі Малайскі) — пасцярэднікам добрыя і кранальныя, якіх менш верыць ў пічырасць дабрыні той дзіўнай дамы без узору сты, якую, з волі рожысёра, нам даўшыца прымадону за добрую місіс Сэвідж. У тым съвесьце, які завецца «Ціхі прыстанак», на фоне пінкай ў добра, якія літаралы выпраменяваюць ўсімі яго жыхарамі, прага помсты і жаданні любым контам пакітанацца з дзіўнайнай толькі за тое, што шмат гадоў таму яна ўкусіла цібэ за палец, успрымаеца вельмі дзіўна.

А іншыя аргументы адсутнічаюць. Таму нічога дзіўнага ў тым, што такую мачыху пасынкі здзілі ў вар'ято, для мене асабіста німа. Дзіўна іншае — што яе адтуль выпускаюць. Мільянічка, апанаваная прагат помсты, — гэта, ведаеце, у-у! Небясьпечна! На прыкладзе графа Монц-Крысты пераканаліся.

Аляксандар Фядута, глядач

20 гадоў таму была адкрыта праўда пра Курапаты. Тады ж выйшлі на яву іншыя страшныя факты.

Дваццаць гадоў таму, 3 чэрвеня 1988 году съвет даведаўся праўдой пра Курапаты. Гэта стала магчымым дзяякуючы публікацыя ў газэце «Літаратура і мастацтва» артыкулу Зінона Пазняка і Яўгена Шмыгальёва «Курапаты — дарога смерці». Артыкул меў велізарны рэзананс. На той хвалі сталі вядомыя новыя месцы масавых расстрэлаў светамі.

Гісторыю пра тое, як стала вядомым яшчэ адно месца бальшавіцкіх злачынстваў у Менску, а менавіта — на тэрыторыі сучаснага парку Чалюскінцаў, распавядае журналіст Раман Якаўлеўскі.

Яшчэ не аціх розгасаў ад артыкулу «Курапаты — дарога смерці», а пісьменнік Васіль Хомчанка, супрацоўнік праクтуры ў адстады, вырашыў надрукаваць у «ЛіМе» артыкул пра масавыя расстрэлы на тэрыторыі сучаснага парку Чалюскінцаў. Называўся ён «Прагулка па парку з праукорам». У ім, са словаў білога праукора, непасрэднага сведкі экзекуцыі, падрабязна апісваўся працэдура і месца расстрэлаў у лесе, на ўскрайку Менску, дзе цяпер уласні і месціцца парк Чалюскінцаў. Завяршаны тэкст быў ужо адзвезнены ў галоўную рэспубліканскую друкарню (сённяшні Дом друку). Аднак надрукаваць яго не паспелі, бо, нібыта, сапсавалі форму. Як стала вядома пазней, артыкул не праішоў цензуры ЦК КПБ. Магчыма, ка не нарабіцца лішняга шуму вакол чарговага адкрыцця, быў задзейнічаны «тэхнічны» варыянт.

Знамёныя супрацоўнікі друкарні вынесены з цэху фотапластины з тэкстамі В.Хомчанкі і З.Пазняка — нумар за 2 верасьня 1988 г. мусіў працягнуць тэму Курапаты.

Каб артыкул дайшоў да чытачоў, было вырашана надрукаваць яго па-расейску ў газэце Латыскага Народнага Фронту «Атмоды» («Абдукцыі») (у той час Раман Якаўлеўскі звязаўся з «НН»). Літаратурны пераклад на расейскую мову зрабіў Віктар Навуменка, які тады працаў у НДІ ўз্�յотковых фізичных проблемах БДУ.

Віктар Іванавіч да ўсяго меў уласны досьвед у стварэнні самвыдату — разам з Р.Якаўлеўскім выдаваў часопіс «Грамадзянін» на расейскай і на ангельскай мовах. У Беларусь трапілі калі 200 асобнікі латыскай газеты. «Прагулка па парку з праукорам» хутка стала тэмай для гутараў у незалежніцкім асяродку.

Сам аўтар артыкулу быў звязаўлены з калі пабачыў яго ў перакладзе на расейскую мову, бо нікому таго не даручай. Пазней на парку звязаўся каплічка ў памяць закатаваных, павеяў з якім з таго часу штогод на лістападаўскія Дзяды запальваюча зынчыкі.

Запісай Сямён Печанко

Прагулка па парку з праукорам

З падпалкоўнікам гостыцы ў адстады Міхаілам Абрамавічам я знаём даўно. Мы шмат гадоў служылі разам у Менскім гарнізоне — ён у венчанай праукратуре, я — у трыбунале. Часта ён удзельнічаў у судовых працэсах, на якіх я старшыніваў. І, трэба сказаць, я заўжды быў рады, калі я влучалаў аўтэнтычнай узглядами мою спраўх. Кваліфікаўны юріст Міхаіл падхадзіў да кожнай спраўы і кожнага падсуднага толькі зь меркай спраўядлівасці і гуманнасці, рапчуць адуайлічнай падтрымлівай аўтэнтичнай на эпізодах, якія не мелі цвердых доказаў. Меркаваны яго і маё, як правіла, суднадаўнік і ў кваліфікаціі злачынных дзеянняў падсуднага, і ў меры пакарання. Допыты падсудных, папярэльцаў, съведкаў ён веў умелы, разумны, часам дасыпна. Гэтак жа кваліфікавана ён праводзіў і папярэднім съедзствам, дапамагаючы съедзьдам разглядаць, здавалася б, безнадейнай спраўве. Адным словам, Міхаіл Абрамавіч быў сапраўдным юрystам і мог бы збімаль значыць больш высокую пасаду, чым ту, якую займаў. Франтавік, адзначаны многімі баявымі ўзнагародамі, з даваеннымі партыйнымі стажам, які адуайлічнай вайсковай службе больш за трыццаць гадоў.

Нам здавалася тады, што мы ведалі адзін пра аднаго ўсё. Мы і сапраўдны шмат пра сябе расказвалі, але гэта быў аповед ўсюдышнай праўдай, вучобу і, безумоўна, пра розныя крыміналныя гісторыі і горычныя казусы, з якімі кожнаму з нас здавалася супракращацца на службе. Аднак у нас быў і свае таемніцы, пра якія мы тады майчалі, хавалі. Асаўбіва сваю таемніцу хаваў я.

Жыў я тады насправець парку Чалюскінцаў, куды часта заходзіў пасядзець сядзібі сонасна. Аднойчы, кіруючыся ў гэты парк, я сустроў Міхаіла Абрамавіча і запрасіў яго прагуляцца па паркавых дарожках. Ен адмовіўся.

— Не люблю гэты парк, — сказаў ён, — амбіною яго.

— Сасновы дух не пераносі?

— Да не, замяўся ён, — тут скроў магілі. Не могу па людзкіх каісціх хадзіць.

Я чую, што ў час акупацыі немцы расстрэльвалі ў парку нашых людзей, і падумаў, што Міхаіл Абрамавіч меў на ўзвеze іх магілы. Гаворка тады на гэту тэму не праўдоўжылася, а пасля і забылася.

За мяне Міхаіл Абрамавіч старэйши на пяць гадоў, і армейскі стаж у яго даўжыны — прызыўся ён яшчэ ў трыццаці пятym з родных саўх. Плещаніц, дзе нарадзіўся, жыў, скончыў школу. А прызыў яго на тэрміновую службу ў войскі наркамату ўнутраных спраў. Расказаў, што, будучы на той службe, ахоўваў унутраную турму па палітычнымі вязнямі, канваіраваў арыштаваных на суд — рабіў тое, што рабіў і роўнік вайсковыя гэлага войска.

Некі, шыпачуючы Ленінскім праспектам, мы апынуўся каля будынку Міністэрства ўнутраных спраў. Адным словам, Міхаіл Абрамавіч быў сапраўдным юрystам і мог бы збімаль значыць больш высокую пасаду, чым ту, якую займаў. Франтавік, адзначаны многімі баявымі ўзнагародамі, з даваеннымі партыйнымі стажам, які адуайлічнай вайсковай службе больш за трыццаць гадоў.

Весь тут у трыццаці гады быў вокны з кратамі. А ўніз — падвалы камэры, дзе сядзеў арыштаваныя, так званыя ворагі народу. А я, шарагаўш, вартаваў гэту вонкую. Хадзіў зінвойкай каля вонкай па трапуары. Каля, часам, там, у камэры, запушміць, я прыкладам аб трапуар патрапіваю, каля сціхіі. Гэта было ў 1936—1937-х гг., — расказаў Міхаіл Абрамавіч. — У тых падвалых камэрах я быў, на веда, вілікія яны ці малыя, але ведаў, што людзей туды было напакана як сядзідлоў у бочку. Дзень і нач з тых вонкай шла цара, як з лазні.

Весь піпер я і вярнуся да свайго таемніцы, якую я хаваў і ад Міхаіла Абрамавіча. У адной з тых падвалых камер на красавіку — ліпені трыццаці сёмага года сядзеў я. Значыць, Міхаіл Абрамавіч і мяне тады ахоўваў, і, можа, на мой голас грукаў.

Прыкладам і тунай болатам, прымушаў съыхнучы. Нам з тых камер быўлі відаць толькі ногі вартавога і прыкладзіцца вінтоўкі — калі яны набліжаліся да краткі. Вокны камэры знаходзіліся пад самай століцю, і, каб убачыць нешта на вуліцы, трэба было становіцца на ложак. Мы так і рабілі, калі вартаваў ахоўвалі ад нашага акна...

Пра свой арышт, судовасць я адкрыўся толькі пасля вайсковай службы, калі вышаў на пісцю. А асуджаныя я быў на трыццаці сёмын годзе. Спіцыніцкай калегіі Вярхоўнага суду БССР за так званую аптыка-спектральную атгаццю на чатыры гады лагеру працягненыя на ўсіх правах пасыла адыбыцца пакараны.

Мая судовасць, пра якую я адкрыўся, здыўвала ўсіх знаемых і асабліва маё трывалына. Як ж як. Не разумел людзі, чалавек, асуджаны на дзяржарунае злачынства, быў судзізўм трывалу і сам судзіў? Мала таго, з язяньтвай судовасцю, з паражэннем правоў удалося пайсці ў войска, уступіць у камсамол (другі раз, да арышту ўжо быў камсамолом), потым, у партыю, скончыў вайскова-чи хотнае вучылішча, ваявай, атрымавай і орден, і мэдалі, а пасля вайны пааступіў і скончыў венсан-юрдычнай акадэміі, куды быў адбор слухачоў вельмі строг. Трэба сказаць, што я і сам у тия гады здыўляўся: чаму мяне не выкрыюць, я спыняюца маю кар'еру?

А яшоў напяралом, ламіўся ў самыя строгі ахаваныя службовыя дзверы. У аўтобіографіі і анкетах з відома ж, пра сваю судовасць не пісаў.

Адразу пасля вайны мне, як і многім маладым афіцарам-франтавікам, быў прапанаваны выбор вайсковых вучебных установаў. Я мог пааступіць у вайскова-мэдыцынскую, артылерыйскую, вайскова-чи хотную акадэміі, у вайсковы інстытут за межахі місіі. А я выбраў вайсковыя вучебныя установы. Далікога, была працягаваць са ўсімі асуджанымі.

Фотапластины з тэкстамі В.Хомчанкі, які не праішоў цензуру ЦК, таемна вынесены з друкарні.

У КРУПІЦЫ ВЫБУХАМ РАЗБУРЫЛА БУДЫНАК.
Спэцыялісты называюць здарэнне загадкавым, бо ў памяшканні не магло быць рэчываў, якія здольныя выклікаць такую дэтанацию. На шчасце, ніхто з людзей не паярлеў. Пашкоджаны дахі суседніх дамоў. Раней у тым будынку ў вёсцы Крупіца (Менскі раён) было прадпрыемства «Вясёлка», пасля памяшканні здавалі ў арэнду фірам, што займаліся вытворчасцю блёкаў, фасадаў. Ня мог выбухнуць і газ, бо ён на быў падведзены.

PHOTO BY MEDIATE.NET

У Нясьвіжы гарэла ратуша

Пажар гасілі калі гадзіны. На месца здарэння прыхехала ўсё кірауніцтва горада. Нагадаем, што ў свой час у Нясьвіжы згарэў палац, пасля чаго началася яго рэканструкцыя.

Нацбанк выпусціў манеты «Навасельле»

Нацбанк увёў у абарачэнне памятныя манеты «Навасельле» з сэрыі «Сямейныя традыцыі славянаў». Гэта сробныя й медна-нікелевыя круглікі наміналам 20 рублёў і 1 рубель адпаведна.

На пярднім баку манетаў у цэнтры выяўлены кот. На адваротным баку — атрыбуты дому: фрагмент сцяны з

вакном, над папярочкай якога закампанаваныя ключы. У ніжній частцы манетаў напісана: «НАВАСЕЛЬЛЕ».

У Лідзе злавілі забойцаў шаптухі

Справа цягнулася яшчэ з 1988 г., калі на Ашмяншчыне была забітая сталая жанчына. Яна здзяйсніла захарствам і да яе ішлі па дапамогу жыхары навакольных вёсак. Быў забіты і яе сабака, які замінуў шукаць гроши. Злачынаў удалося злавіць днімі ў Лідзе. Адзін з іх — грамадзянін Рассі, другі — жыхар Менску.

У Менску кардэрэ скраплі \$35 тысячаў

Кардэрэ — гэта злодзеи, што крадуць чужкія

гроши з выкарыстаннем высокіх тэхналёгій, у тым ліку інтэрнэт і падробных банкаўскіх картак. Два менчукі, 25 і 26 гадоў, самі рабілі плястыкавыя карткі, праз якія атрымлівалі доступ да раахунку замежных грамадзян. Падазраваных затрымалі на месцы злачынства ли банкамату «Прыёрбанку». Падчас ператрусаў на здыманых кватрах затрыманых міліцыянты знайшли 423 падробныя карткі, 60 млн рублёў, прыстасаванні для запісу інфармацыі на магнітную стужку банкаўскай карткі і яе чытання («скімэр»).

У Серабранцы асьвяцілі нарожны камень касцёла Св. Яна

21 чэрвня у Серабранцы на будаўнічай плошчы новага касцёла адбылася святая імша, якую цэлебраваў кардынал Казімір Сьвентэк. Пасля ўрачыстай Літургіі ў парафіі Святога Яна Хрысціцеля прыйшоў Дзяржаксратар Бэндывікта XVI кардынал Тарчызёў Бэртонэ.

На менскіх вуліцах за пад'году загінула 35 чалавек

З пачатку 2008 г. у Менску адбылося 546 дарожна-транспартных здарэнняў з паярлельмі. Загінула 35 чалавек, 590 — атрымалі раненіні. Гэта крыху

меней, чым летасць. Тады за аналагічны перыяд было зафіксавана 577 ДТЗ, у якіх 41 чалавек загінуў і 635 быў паранены.

У Карабаўцы Беларусь прадстаўляе жыхарка ЗША

У Калінінградскай вобласці ідзе міжнародны конкурс для замужніх прыгакуну «Місіс сьвету — 2008». Удзельнікамі давядзеніча ня толькі дэфільваць па подыюме, але і, напрыклад, спаборнічаць у кулинарным майстэрстве, а таксама удзельнічаць у спартовых і творчых конкурсах.

Беларусы на «Місіс сьвету — 2008» прадстаўляе 27-гадовую Каярыну Ганага

— мадэльку з Менску, якая ціпер жыве ў Маямі (ЗША). Яна скончыла Інстытут сучасных ведаў, працавала ў мадэльнім агенцтве «Тамара», была тваром кампаній Velcom, Bugalux, Milavitsa, «Світанак». Кася замужам за брытанцам, у іх ёсьць двухгадовы сын.

У Любліне пэнсіянэр узарваў мурашак

74-гадовага Марціна Барташа дасталі мурашкі, што атабарыліся ў ягонаі кватэры. Ен набываў інсектыциды літрамі, але эфекту гэта не давала. Тады стары выліў усе запасы атруты ў вэнтыляцыйную шахту, а ўсыльед кінуй запалены

ручнік. Выбух ператварыў шматкватэрны дом у руіны. Пэнсіянэр з ал'якім трэцім ступені трапіў у бальницу. Суседзі не паярпелі. Ці паярпелі мурашкі — невядома.

У Расеі судзілі падлектаў, якія спалілі чалавека на Вечным агні

Злачынства адбылося паўгоду таму ў горадзе Кальчугіна (Расея). Чаш্চвér п'яных падлектаў жорстка збілі чалавека, які зрабіў ім заўвагу, і непрытомнага паклалі на Вечны агонь. На тыдні скончыўся суд па гэтай справе. Яны атрымалі ад дзевяці да восемнаццаці гадоў турмы.

Алькагалізм можа перадацца ад дзеда

Апошнія дасьледаваньні паказалі, што людзі, у якіх сядр праходзіў былі алькаголікі, нават у трэцім калене, маюць падвышаную рызыкну развязвіцца альказалежнасцю. Раней дасьледчыкі канцэнтравалі ўвагу на бацьках алькаголіка, звязычай на бацьку. Аднак «існуюць і іншыя фактары, што спрыяюць развіццю алькагалізму, напрыклад, агульнае жытло, кола сяброў, узрост, у якім чалавек пачаў ужываць алькаголь, курэнне» —

кажа аўтар дасьледавання Крыстай Капоўн з дасьледчага цэнтра па вывучэнні схільнасці да алькаголю Ўніверсітэту Браун.

Паводле статыстыкі, пад наглядам наркалагічнай службы Беларусі знаходзіцца 178 тыс. хворых на алькаголізм. Колькасць беларусаў, што пакутуюць на альказалежнасці, штогод расце на 2—3 %.

Рэмба і Тэрмінатар у індыйскім кіно

Сыльвэстар Сталонэ і Арнольд Шварценегер стануць першымі амэрыканскі акторамі на здымачнай пляцоўцы індыйскай кінастудыі Балівуд. «Неверагоднае хаханье» аблічае стаць самым масавым праектам за ўсю гісторыю індыйскага кіно. На стварэнні карціны выдаткована \$22 млн. Прадусары задумал зынці гісторыю індуса, які спрабуе прабіцца ў Галівудзе. Аднак нягледзячы на пасыльковую кар'еру, ён ні можа знайсці ў Амэрыцы хаханье. Галоўныя ролі ў карціне выканаюць зоркі Балівуду — Акшай Кумар і Карына Капур. Адным з удзельнікаў праекту называюць бамбейскага міліярдэра Аніла Амбані, шостага чалавека ў сьпісе самых багатых людзей сьвету.

Паводле AT, naviny.by, «Эўрападыём», catholic.by, newsru.com

ВОЛЬНЫ ЧАС

На ўшанаваньне абрэза Маці Божай Будслаўскай у мястечка Будслаў, што на рэчцы Сэрвач, у Мядзельскім раёне, штогод 1 ліпеня збіраюцца дзесяткі тысячаў паломнікаў з усіх Беларусі. Базыліка за 500 гадоў існаваньня столыкі перажыла, што кожны год да самога свята ўшанаваньня Святой Аляксандры Беларусі дадаецца які-небудзь юбілей. Так, сёлета адзначаецца дзесяцігоддзе каранаці абрэза Маці Божай Будслаўскай.

Будслаўскі фэст

Пілігрымка

У Будслаў пешшу пойдзе зь Менску 27 чэрвеня, а 8.00 ад Катэдры. Аўтобусная пілігрымка выправіца 1 ліпеня а 17-й (кошт 20.00). Каб узяць удзел у пілігрымках, трэба напрэдне запісацца праз т.: (017) 203-65-41, 226-62-44.

Расклад урачыстасці

1 ліпеня

14.00—17.00 — сустрэча і прывітанье пілігрымаў.

18.00 — сьв.Імша для пілігрымаў.

20.00 — сьв.Імша.

21.30 — Акафіст перад абрэзом Маці Божай. Сыпей — хор Грэка-каталіцкага царквы.

Програма паклікання

23.00 — марыяйны Нешпары (ксандзы салезіяне)

24.00 — працэсія са сьвекамі, сьв.Імша (сыпей — хор «Залатая Горка») і парадкі Яна Хрысьціцеля ў

Серабранцы).

2 ліпеня

2.00 — програма для моладзі (наметавы гарадок. Старожытныя танцы — моладь з катэдры і гурт «Небасхіл»).

2.00 — сьв.Імша паводле грэка-каталіцкага абрэзу.

4.00 — адарація Найсвяцейшага Сакрамэнту (у базыліцы).

5.30 — гадзінкі да Маці Божай (па-польску; сыпей — пілігрымы).

6.00 — сьв.Імша перад абрэзом Маці Божай (цэлебруючы айцы бэрнардыны. Сыпей — хор «Голос душы»).

7.30 — съвяты Ружанец.

8.30 — сьв.Імша (па-польску; сыпей — хор Polonez).

10.00 — камэнтар.

10.30 — сьв.Імша (сыпей — хор Gloria).

Выстаплены Найсвяцейшага Сакрамэнту, працэсія.

Te Deum laudamus.

13.00 — сьв.Імша (па-польску).

ЮЛІЯ ДАРШКЕВІЧ

КАНЦЭРТЫ

Вольскі сыграе міні-канцэрт

26 чэрвеня ў дыскарні «Містэрый гук» (ГЦ «Рыга», вул. Сурганава, 50) адбудзеца рэліз CD-версіі сольнага альбому Лівона Вольскай «Куплеты і прыпевы». Таксама пройдзе аўтограф-сесія і міні-канцэрт. Пачатак а 18.00.

На дыску «Куплеты і прыпевы» апрача арыгінальных дзесяці песьем будзе іх караоке-версіі, а таксама трэш-відэа «Эўрапія». Акрамя таго, дыск будзе меці сапраўды зынкітуючыя буклет. У ім — тэксты і акорды да альбому, а таксама эксплюзіўны слоўнік, дзе Лівон Вольскі тлумачыць розныя слова і тэрміны, выкарыстаныя ў тэкстах. Срод іх, «бадунец», «коркі», «щёркі» і шмат інш.

Паводле
music.fromby.net

Джаз з Нью-Ёрку

29 чэрвеня а 19-й ў Белдэйржфілармоніі — канцэрт джаз-трэй «Андрэя Кандарава». Гэты піяніст іграў з Эдым Гомесам, Лені Ўайтам і Iгарам Бутманам, стала выступае на нью-ёрскай сцене.

Бяседа

26 чэрвеня ў к/з «Менск» (вул. Каstryчніцкая, 5) — канцэрт ансамблю «Бяседа».

ІМПРЕЗЫ

Парад нявестаў

29 чэрвеня ў цэнтры Менску пройдзе Парад нявестаў. Гэты фэстываль заснаваны вялікім фатографом з Масквы Кацярынай Алешинынай. Такі шоў прашыў ўжо ў шэрагу расейскіх і Украінскіх гарадоў. Кабіялыты правяліць па цэнтры сталіцы 36 маладых у вялікіх строях. У парку Горкага пасыла адбудзеца канцэрт.

ВЫСТАВЫ

Ніко Пірасмані ў Менску

Да 13 жніўня ў Мастацкім музеі працуе выставка твораў грузінскага мастака Ніко Пірасмані, на якой можна будзе ўбачыць 24 працы са збору Нацыянальнага музею Грузіі.

Кераміка Пабла Пікаса

У Мастацкім музеі да 7 жніўня працуе выставка керамікі Пабла Пікаса. У музеі захоўваюць 38 твораў мастака, які датуецца 1948—1960-мі.

Местачкоўцы на карцінах

У малай залі Музею сучаснага выяўленчага мастацтва (пр. Незалежнасці, 47) да 29 чэрвеня працуе выставка твораў Генадзя Матусевіча «Маё Быццё».

Жывапіс маленкага правінційнага мястечка — галоўная тэма ў творчнасці мастака. Жывапіс мястачкоўцу, іхні поўыт, реальнасць — гэта існаваныя, дзе быццам бы спыніўся час.

Наіўная алімпіяды

Да 30 чэрвеня ў арт-галерэі «Падземка» (пр. Незалежнасці, 43) працуе выставка беларускай мастакі Ані Коўчык. Яна пранавава сваю вэрсію алімпіяды без спаборніцтва, перамог і паразы.

ТЭАТРЫ

Купалаўскі тэатар

27 (пт) — «Я не пакіну цябе»

28 (сб) — «Памінальная ма-

літва»

29 (нед) — «Маэстра»

30 (ні), 2 (ср) — «Сны аб

Беларусі»

6 (нед) — «Сымон-музыка»

7 (ні) — «Паўлінка»

9 (ср), 10 (чи) — «Пінская

шляхта»

13 (нед) — «Ідлія»

малая сцэна

6 (нед) — «Беларусь у фан-

тас্যчынных алавяданьнях»

7 (ні) — «Балядла пра ка-

ханне»

Тэатар беларускай

драматургії

30 (ні) — «Неба ў дыямэн-

тах»

1 (аўг) — «Містэр розыг-

рыш»

7 (ні) — «Сталіца Эрайнд»

8 (аўг) — «Ванань»

9 (ср) — «Белы анёл з чор-

нымі крыламі»

10 (чи) — «Жан і Бэтрыска»

11 (пт) — «Адэль»

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

«Рэквіем па Мары»

Толькі адзін сэанс у Менску!

Рэквіем па Мары (Requiem for a Dream)

ЗША, 2000, каліяровы, 102 хв.

Рэжысэр: Дарэн Аранофскі

Жанр: Драма

Преміі, фэстывалі: Намінацыя на «Оскара» і «Залаты глобус» за найлепшую жаночую ролю, прызы таварыстваў кінотытукаў — усяго 20 узнагародаў і 34 намінацыі.

Адзнака: 9 (з 10)

Два сабры Гары (Джарэд Лета) і Тайран (Марлон Ўэйнен) — дробныя наркагандлери. Гары надакучылі крымінальныя мітрангі — і разам з сяброўкам Мэрыян (Джэніфер Канэл) ён збіраецца расплаціць нормальны бізнес. Але наркотыкі пераўтвараюць жыццё чатырох людзей у рэжым памошніцы мары.

Этім фільм трэба глядзець! Стужка Дарэн Аранофскага — найважнейшая карыціна 2000-х, пранізвіла шокавая мара, заубленіем германіі і архтэпіах, то «Рэквіем па мары» — гэта плячучая гісторыя людзей, расказаная сувязкай, сучаснай мовай.

Парарадзанскія мантаж, вострыя, амтыяны сязьдай і болем кадры Мэцыю Лібацика — і няёсная музыка Клінта Мэнсэла — на тле паноўнага зла.

Апэратор на фільме сапраўды плакаў — калі Элі Бёрстнін выміялі свой маналег пра старасць. Актorka грае ў фільме маці Гары — яна худнеш, шаљее, ім'яніца ў чырвонай сукні па вуліцы, яе пальці электратышкам, прывязываюць да ложка. Джэніфер Канэл ў ролі Мэрыян праходзіці пакуты, якія ѹнізіліся колішнія герані «Фэномэнам». Джарэд Лета — па кавалках губляе жывыццё і цела.

Але самыя невыноўнікія кадры ў фільме служаць катарсісу. Нельга не спачувача героям, нельга не адчуваць боль і нельга не захлынуцца Рэквіемам, калі засталіся адны толькі мары.

Толькі адзін сэанс у кінатэатры «Пірамога» 26 чэрвеня а 18.00.

КОНКУРС

Выдавецтва «Галіяфы» запрашае маладых літаратаў

Распачынаеца літаратурны конкурс ім Паўлюка Шукальскага для маладзі. Прымыацца празайчыны і пазытчыны творы. Час падачы матэрыялаў — да 29 верасня 2008 г.

Адрас выдавецтва «Галіяфы»: 220039, Менск,

вул.Брылевіцкая, 11-44.

E-mail: vish@bk.ru.

Падрабязная інфармацыя на сایце www.galiyf.com.

Андрэй
Расінскі

